

13497: 1-7.

ACC. N:R M.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Småland Upptecknare: Petter Fredenfor, Markaryd
 Härad: Lunnebo Berättare: Hannu Nilsson
 Socken: L. Ljunga Berättarens yrke: änka eft. lantbrukare
 Uppteckningsår: 1950; inslämn. 1955 Född år 1871 i L. Ljunga

Lervadsförhållanden för. s. 1-7.

Innehav s. 1.

Folddater. s. 2, 6.

Emigration till Amerika. s. 2, 6.

Fordstuga. s. 4.

Arbets och betalning. s. 4

Bak och skatt. s. 5.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13497: /

Landskap: Småland Upptecknare: Folke Svedenfors, Markaryd
 Härad: Sunnerbo Berättare: Hanna Nilsson
 Socken: S. Ljunga Berättarens yrke: änka efter lantbrukare
 Uppteckningsår: 1950 inl. 1955 Född år 1871 i S. Ljunga

FOLKLIVS-
 ARKIVET
 LUND

Jag vill skriva några rader om förfäderna som bott på Bygget, Ivla, S. Ljunga. Det är ett 32:andels mantal och där bodde ett par makar på 1860-talet. Hans namn var Jonas och hans hustru hetade Märta Lenna. De hade en son som hette Sven, han blev handlare i Markaryd, så tog han namnet Ljunggren. Han blev en riktig stor-man och hans barn och barnbarn har gått i sin faders fotspår. Det namnet Ljunggren klingar högt än i dag. Jonas dog på bygget, hans ef-ternamn vet ja inte. De hade läsemöte 1891 som min far o mor bodde på Jonsköp, det var så nära till Bygget så jag blev döpt där. Ljunggrens mor flyttade till en stuga ~~flyttade till en stu-~~ga nära Ljunga, där levde hon i många år. Men sonen Sven glömde inte sin mor. Så kom det en annan ägare till Bygget 1874 Salomon och hans hustru Katarina. De hade inga barn. Salomon var snickare han hade hyvelbänk och snickeriverktyg inne i det stora rummet, så var där kammare o kök, som de bodde i. Salomon var en bra snickare, han hade jämt arbete, han gjorde sängar, soffor och stolar, bord samt bötter o spannar, här var inga emaljerade och inga bleckspanna på den tiden. Han va vagnmakare också, han gjorde kärror, "hjulbåra", ja alla slags arbete i snickerivägen kunde han

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 13497:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så det var folk nästan förjämnan. Han gjorde möbler på förlag, så kom de o köpte av honom, så kom det en annan och beställde möbler. Han hade alla slags verktyg och en dragkärra hade han som alla där-omkring behövde låna om vintern när det var kallt. Mat fattades både till folk och kreatur. Korna kunde de inte köra med när vägarna var glatta då var det bra att gå till Bygget å låna kärran, de var så tillmötesgående båda två. Hustrun kokte kaffe och bjöd på smörgås eller bonnakringlor, det smakade riktigt bra. De hade tre kor, får o getter o en hushållsgris. Den va nära årsgammal, den va långbenad och liknade en jakthund. De hade ^{hyä}höstgäster ett 20-tal personer, det var kaffe, kakor o sprit, mycke mat, det var släktingar o grannar som kom varje år o hösta in säden o potatisen, plöjning o harvning det lejde han för. Han var lika halt som Elof Johansson. Det bodde många soldater, Krona, Ekman, Berg, Linblad, korpral Sven, de brukade gå till Salomon o beklaga sig för det inte räckte till, alla hade stora familjer. Då sade Salomon, det kan inte bli någon välsignelse med Eder lön för ni svärjen på bönder när ni stiger upp och likaså när ni lägger er. 1895 fick Salomon en växt på underläppen, det var kräfta, han sökte doktor i Ljungby likaså i Lund, det blev hans död 1896 då var han 70 år gammal. Katarina reste till Amerika till en syster o Svåger 1897 där levde hon några år, va inte glad, hon sörjde efter sitt hem i Sverige. 1897 såldes Bygget till en arbetarefamilj från Skåne. De blevo inte gamla där, två år senare reste de till Skåne igen.

12

M. 13497:3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Folke Svedenfors, Markaryd
 Härad: Sunnerbo Adress: _____
 Socken: S. Ljunga Berättat av: Hanna Nilsson, änka efter ltb
 Uppteckningsår: 1950 inl. 1955 Född år 1871 i S. Ljunga

1899 blev det en ny ägare till Bygget, Karl Pettersson med familj. De var från Agunnaryd. Han brukade stället riktigt bra, de hade tre kor och häst, han var sågmästare och han tjänade många pengar jämte jordbruket men så hände något ledsamt att huset brände ner. De vaknade på natten och då var hela huset övertänt så de kom ut i bara nattdräkterna. Ingenting kunde räddas. Kristina hade bakat mycket om dagen för de var en stor familj. Så hade det blivit överhettning, dagen därpå skulle de till Agunnaryd på bröllop, men det blev inställt. Pettersson byggde upp ett vackert hus. Kristina brukade stället med barnens hjälp. Självt var han borta vid sitt sågverk där hade han några arbetare. Han köpte fastigheten Grönslida vid Hornsborg, där bodde familjen några år så sålde han den fastigheten och köpte en annan i Strömsnäs. Pettersson har nio barn som lever, alla är gifta och har sina hem i Amerika å dem andre här hemomkring. Karl Pettersson var sjuk några år det var kräftan. Han var i Lund några gånger och sökte för sig men kunde inte bli frisk. Han dog 1935 då var han sextiotre år. Kristina bor hos sin yngsta dotter o måg i Strömsnäsbruk.

Nils Nilsson, Drakalia, Ivla köpte Bygget till sin dotter Betty år 1910 så gifte hon sig med Johan Andersson bördig från Ryssby. De har en dotter Maria gift med hemmansägare Erik Lindström. Nils Nilsson fick kräfta så han var sjuk en tid. 1913 dog han, hans hustru Hanna levde endast två år efter 1915. Nils Nilsson och Hanna

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R M. 13497:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dogo hos sin dotter o måg på Bygget, de var över 70 år. Johan Andersson hade sina föräldrar på Lindeberg. Gustava, Johans mor blev sjuk så blev det hon som gick till sina fäder, hon var över 80 år. Så gick det några år med arbete å möda som detta livet har med sig. 1934 fick Gustaf Andersson på Lindeberg lägga ner sin vandringsstav då var han 83 år så det blev många begravningar på Bygget både för Bettys far o mor å för Johans far o mor så det bev fyra begravningar som Betty och Johan ordnat med på Bygget. De har sålt fastigheten till deras dotter o måg som de brukar tillsammans med Björkelund. Betty o Johan skall bo kvar i sin livstid. De har levat till den höga åldern av 71 år var och nu har de pension och mår bra.

På 1865-talet var där en jordstuga nära Bygget med ett rum och fönster. På gavlen inne i rummet fanns en soffa, en säng en matskänk ett bord vid fönstret två pallar att sitta på samt en kokspis. Där bodde ett par makar, hans namn var Elias och hans hustrus namn var Lena-Kajsa. De hade två barn en flicka hon hette Anna och pojken bar namnet Johan. De hade en bit jord så de hade potatis tillräckligt för varje år. Elias gick omkring och sålde all slags frö. Lena-Kajsa samt barnen voro borta om sommaren och hjälpte till med hösten och potatisplockning. Alla som behövde leja till sitt arbete ville ha dem, de fick maten och 25 öre om dagen om sommaren. Om vintern spann hustrun lingarn samt ullgarn, barnen kardade å stickade strumpor, undertröjor, de arbetade sig så trötta, de va uppe länge om kvällarna för de ville hinna med så mycket. Betalningen var liten för sådant arbete. När hösten kom o

M. 13497:5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Folke Svedenfors
Härad: Sunnerbo Adress: Markaryd
Socken: S. Ljunga Berättat av: Hanna Nilsson änka eft. ltb
Uppteckningsår: 1950 inl. 1955 Född år 1871 i S. Ljunga

bönderna slaktade sina julagrisar då kom de ihåg sådana som hade spunnit och sticka åt dem, då fick de smaka grisen, ett stycke fläsk en lång korv, sylta sedan blodkorv det blev många kilo, korgen blev fylld. När de hade bakat julbröd då var det klart att de som hade stickat och spunnit skulle ha en grov brödkaka å en fin kaka. På den tiden slaktade bönderna kalvarna. Då var här ingen slaktare, då fick de som inte hade något att slakta, en bit kött också, så kom de och hälsade på, hade nyheter att omtala för då hade en inte tidningar, då lyssnade man så gärna till vad de hade att berätta som hänt i socknen o i omgivningen. Då fick de sitta till bords med oss och äta sig mätta, det tyckte de om, så kom en annan o berättade något som vi inte hört, det var roligt på den tiden också, det var i den gamla goda tiden då allt gick så lugnt och stilla. Nu är det tidningar och radio som talar om vad som händer i hela världen både gott och ont. Det var Elias ja skulle tala om, han gick ända till Halmstad med sin handel. Han var borta ett par månader i taget, så blev han sjuk och de hämtade Woktorn, han sade att han inte kunde leva länge men Elias sade att han ville leva i 5 år men det fick han inte, han fick gå till sina fäder. Men hustru och barn bodde fortfarande i stugan. När Johan var konfirmerad då gick han till Halmstad å fick arbete i Slottsmöllan och kom han hem till varje jul, senare med fästmö med sig. De gifte sig, Johan behöll sitt arbete vid Slottsmöllan tills han avgick med pension. Han var vävare, han hämtade sin mor o

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R M. 13497:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

syster till Halmstad omkring år 1900. De var belåtna med sin till-
varo där och levde i många år. De har nu slutat sina dagar och vilar
å Halmstad kyrkogård.

Der fanns ett soldattorp och där bodde en soldat som bar namnet Torn.
Hans hustru hette Anna-Greta de hade en pojk Karl, han reste till Ameri-
ka, en dotter Tilda, hon gifte sig med Sol-Berg så bosatte de sig på
soldattorpet Killeboda. Där bodde de i många år och de hade 6 barn.
På 1890-talet reste hela familjen till Amerika. Under samma tid var
det en soldat som hette Linblad. Hans hustru hette Dikta, De satte sig
ner på soldattorpet intill, det hette även Killeboda. De blevo välsig-
nade med 8 barn och de hade två kor var på sina torp och sin soldat-
lön. Om sommaren hjälpte de bänderna med hösten, om vintrarna var det
Plejlatröske några månader. Så tog de på sig ackordsarbete med dikning ~~ee~~
och stenmursläggning. På Kråkå bodde två fina fökknar. De bodde i de
gamla husen. 1875 byggdes nya hus på Kråkå, då flyttade soldaten Kro-
na dit med fru. Han odlade stora odlingar som han sådde och fick bra
havre samt annan gröda. Där växte upp 6 pojkar och 1 flicka. Alla
växte upp och blev stora stora. Sen reste de till Amerika efter var-
andra, Krona också. Hans fru bodde i en stuga på Kakelöse men när det
gått några år ~~sen~~ kom Krona hem. Då flyttade makarna till Pjätteryds
socken och där blevo de till sin död. De voro över 90 år då de dogo.
Salomon på Gustafslund dog 1899, hustrun Maria levde till 1924 då var
hon 75 år.

M. 13497:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Folke Svedenfors
Härad: Sunnerbo Adress: Markaryd
Socken: S. Ljunga Berättat av: Hanna Nilsson, änka eft. ltb
Uppteckningsår: 1950, inl. 1955 Född år 1871 i S. Ljunga

Johan på Veabacken föll ned af hörslyngnet och skadade sig till döds 1871 .
Hustrun Stina - Kajsa levde till år 1919. Då var hon 78 år.